

DECISION

Case No. 223

Chamber Two

DUPLICATE ORIGINAL
نسخه برابر اصل

پرونده شماره ۲۲۳

شعبه دو

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
دیوان داورى دعاوى ایران - ایالات متحد
ثبت شد
FILED
DATE 23 APR 1993
تاریخ ۱۳۷۲ / ۲ / ۳

تصمیم شماره ۲-۲۲۳-۱۱۱ دی. ا. ثی. سی.

منیوفکچرز هانور تراست کامپنی

خواهان

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران، بانک صنعت و معدن،
بانک تجارت، بانک ملت، بانک مرکزی ایران، بانک ملی ایران،
شرکت پلی اکریل ایران، شرکت فرش شهباف ایران، شرکت سولیران،
شرکت بافندگی ایران، کارخانجات مخمل و ابریشم کاشان با مسئولیت محدود،
بانک کشاورزی، بانک مسکن، شرکت ملی پتروشیمی ایران،
شرکت پارسلون، شرکت تولید و انتقال نیروی ایران ("توانیر")،
خواندگان.

تصمیم

۱ - در تاریخ ۲۲ دی ماه ۱۳۶۰ [۱۲ ژانویه ۱۹۸۲]، منیو فکچرز هانور تراست کامپنی ("منیو فکچرز") دادخواستی علیه جمهوری اسلامی ایران ("ایران")، بانک صنعت و معدن، بانک تجارت، بانک ملت، بانک مرکزی ایران ("بانک مرکزی")، بانک ملی ایران، شرکت پلی اکریل ایران، شرکت فرش شهباف ایران، شرکت سولیران، شرکت بافندگی ایران، کارخانجات مخمل و ابریشم کاشان با مسئولیت محدود، بانک کشاورزی، بانک مسکن، شرکت ملی پتروشیمی ایران، شرکت پارسلون و شرکت تولید و انتقال نیروی ایران ("توانیر") برای وصول اصل و بهره قابل پرداخت در ارتباط با تعدادی معاملات بانکی و غیربانکی اقامه نمود.

۲ - پیرو درخواست مشترک طرفین، دیوان طی دستور مورخ دوم آذرماه ۱۳۶۲ [۲۳ نوامبر ۱۹۸۳] خود، به جریان رسیدگی کلیه ادعاهای پرونده حاضر، به جز ادعای شماره ۱۸ خاتمه داد. در نتیجه تنها ادعای شماره ۱۸ مربوط به بهره متعلقه به تعدادی موافقتنامه وام سندیکایی بابت دوره ۱۱ دیماه الی ۲۸ دیماه ۱۳۵۹ [اول تا ۱۸ ژانویه ۱۹۸۱]، مورد اختلاف باقی ماند.

۳ - در تاریخ ۲۵ مردادماه ۱۳۶۴ [۱۶ اوت ۱۹۸۵] پرونده دیگری به شماره ۷۹۳ راجع به ادعای مطروح توسط بانک مرکزی علیه منیو فکچرز در رابطه با سپرده‌هایی که منیو فکچرز به نام بانک مرکزی و تعدادی موسسات بانکی دیگر نگهداری می‌کرد، متعاقب تصمیم هیئت عمومی دیوان در پرونده شماره الف - ۱۷، ایالات متحده آمریکا و جمهوری اسلامی ایران، یعنی تصمیم شماره دی تی سی ۳۷ - الف ۱۷ - اف تی مورخ ۲۸ خردادماه ۱۳۶۴ [۱۸ ژوئن ۱۹۸۵]، چاپ شده در 8 Iran-U.S. C.T.R. توسط دیوان مختومه گردید. دیوان ضمن ختم رسیدگی به پرونده شماره ۷۹۳، به طرفین یادآور شد که در صورتی که ادعای بانک ایرانی در پرونده شماره ۷۹۳ "به ادعای یک موسسه بانکی ایالات متحده مربوط باشد در آن صورت، طرف آن پرونده دیگر می‌تواند درخواست کند که در مورد ادعای

بانک ایرانی به عنوان ادعای متقابل در آن پرونده دیگر تصمیم گرفته شود."

۴ - در تاریخ ۲۳ آبان‌ماه ۱۳۶۴ [۱۴ نوامبر ۱۹۸۵] بانک مرکزی که در شمار خواندگان پرونده شماره ۲۲۳ بود، از دیوان درخواست کرد که آن بخش از ادعای وی در پرونده شماره ۷۹۳ که تا آن زمان فیصله نیافته بود، به عنوان ادعای متقابل در پرونده شماره ۲۲۳ مورد رسیدگی قرار گیرد. منیوفکچررز در لایحه مورخ نهم بهمن‌ماه ۱۳۶۴ [۲۹ ژانویه ۱۹۸۶] خود به درخواست بانک مرکزی اعتراض کرد. دیوان طی دستور مورخ ۱۴ خردادماه ۱۳۶۵ [چهارم ژوئن ۱۹۸۶] خود، "اتخاذ تصمیم در خصوص مجاز بودن یا نبودن ادعای متقابل را به بعد از رفع تعلیق رسیدگی به پرونده حاضر، موکول [نمود]". این وضعیت از اواخر سال ۱۹۸۳ وجود داشت. در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [پنجم مه ۱۹۸۶] بانک مرکزی ادعای متقابل خود را ثبت نمود.

۵ - در تاریخ ششم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۷ ژوئن ۱۹۹۰] دیوان دستوری صادر و طی آن از طرفین درخواست کرد که تا تاریخ ۲۴ مردادماه ۱۳۶۹ [۱۵ اوت ۱۹۹۰] وضعیت فعلی پرونده را به اطلاع دیوان برسانند. دیوان همچنین از طرفین درخواست کرد که حدود و ثغور هر اختلافی را در مورد هر گونه ادعا و ادعای متقابل مطروح در این پرونده که احیاناً "بین طرفین باقی است مشخص نمایند. مضافاً از طرفین درخواست شد که معین کنند آیا تعلیق رسیدگی باید ادامه یابد یا خیر و چنانچه پاسخ مثبت باشد، دلایل آن را ذکر نمایند.

۶ - نماینده رابط جمهوری اسلامی ایران در اظهاریه مورخ ۲۴ مردادماه ۱۳۶۹ [۱۵ اوت ۱۹۹۰] به دیوان اطلاع داد که در مورد ادعای باقیمانده در پرونده شماره ۲۲۳، "موافقتنامه نهایی با نمایندگان [بانکهای امریکایی] به امضا رسیده و با پرداخت مبالغ مربوطه کل دعاوی حل و فصل خواهند شد. ادعاهای متقابل

.... هنوز حل و فصل نشده است."

۷ - دیوان طی دستور مورخ ۱۴ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [پنجم نوامبر ۱۹۹۰] خود ضمن اشاره به اظهاریه مورخ ۲۴ مردادماه ۱۳۶۹ [۱۵ اوت ۱۹۹۰] نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران، از طرفین درخواست نمود که تا تاریخ ۱۲ دیماه ۱۳۶۹ [دوم ژانویه ۱۹۹۱] به دیوان اطلاع دهند که آیا بانک فدرال رزرو وجه را پرداخته و ادعای متقابل حل و فصل شده است یا خیر. دیوان همچنین اعلام کرد که "در نظر دارد راجع به ختم دادرسی ادعا به موجب ماده ۳۴ قواعد خود و در مورد قابلیت پذیرش و جنبه‌های صلاحیتی ادعای متقابل بر اساس مدارک موجود نزد خود اتخاذ تصمیم نماید".

۸ - در تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۷۰ [۲۱ مه ۱۹۹۱] منیوفاکچرز به دیوان اطلاع داد که "بقیه طلب خود را از خواندگان در این خصوص دریافت کرده و بنابراین، کلیه دعاوی منیوفاکچرز فیصله یافته است..." خواندگان اظهار نظری در پاسخ به دستور دیوان یا اظهاریه منیوفاکچرز ثبت نکرده‌اند. با توجه به این موضوع و وفق دستورهای مورخ ۱۴ خردادماه ۱۳۶۵ و ۱۴ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [چهارم ژوئن ۱۹۸۶] و پنجم نوامبر ۱۹۹۰، دیوان اینک باید تصمیم گیرد که آیا ادعای متقابل در حیطة صلاحیت وی قرار دارد یا خیر.

۹ - بانک مرکزی سه استدلال به صورت تخییری راجع به صلاحیت دیوان نسبت به این ادعای متقابل مطرح می‌کند. نخست بانک مزبور اظهار می‌دارد که دیوان براساس اصل تهاتر، نسبت به ادعای متقابل صلاحیت دارد. اما دیوان متذکر می‌گردد که صرفنظر از حقانیت یا عدم حقانیت این اظهار، به هر تقدیر، تهاتر در مورد پرونده حاضر کاربرد ندارد زیرا دعوی تماما "حل و فصل شده است".

۱۰ - بانک مرکزی همچنین استدلال می‌نماید که ادعای متقابل وی در پرونده حاضر مبتنی است بر ماده ۲ (ب) سند تعهدات دولت ایالات متحده آمریکا و دولت جمهوری اسلامی ایران راجع به بیانیه مورخ ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر ("سند تعهدات") و مضافاً اینکه ماده ۲ (ب) یاد شده طرح ادعاهای متقابل را به ادعاهای متقابل ناشی از همان قرارداد، معامله یا رویداد موضوع ادعا منحصر نکرده است. لیکن در پرونده شماره الف - ۱۷ دیوان نظر داد که:

در مواردی که این قبیل دعاوی، حسب ادعا بر بند ۲ (ب) سند تعهدات مبتنی باشد، دیوان بر این نظر است که نسبت به آنها فقط احیاناً در مواردی صلاحیت دارد که این قبیل ادعاهای متضمن اختلاف در مورد مبالغ قابل پرداخت از حساب دلاری شماره ۲ بابت دیون قابل پرداخت از محل آن حساب باشد. از متن بند ۲ (ب) پیداست که شروط پرداخت مقرر در آن منحصراً ناظر است به تعیین تکلیف وجوه تودیعی در آن حساب. بند ۲ (ب) هیچگونه صلاحیتی در مورد "ادعاهای" یک بانک که مبلغی را از بانک دیگر مطالبه می‌کند، قائل نشده، لیکن نسبت به "اختلافاتی" که می‌تواند خواه توسط بانک مرکزی، و خواه توسط موسسه بانکی آمریکایی ذیربط، راجع به "مبلغ قابل پرداخت" از حساب دلاری شماره ۲، به دیوان ارجاع شود، صلاحیت محدودی را مقرر نموده است.

صص ۱۳-۱۴ پرونده شماره الف - ۱۷، مذکور در فوق، 8 Iran-U.S. C.T.R. at 197 (با حذف زیرنویس). بانک مرکزی در نامه مورخ ۲۲ مهرماه ۱۳۶۴ [۱۴ اکتبر ۱۹۸۵] خود در پرونده شماره ۷۹۳ اذعان کرد که "[ادعای مطروح در دیوان] قابل پرداخت از حساب دلاری شماره ۲ نمی‌باشد." در نتیجه، دیوان طبق مفاد سند تعهدات، نسبت به چنین ادعایی، اعم از اینکه به صورت ادعا مطرح شده باشد یا به صورت ادعای متقابل صلاحیت ندارد. اگر صلاحیتی در این مورد موجود باشد، باید آن را در بیانیه حل و فصل دعاوی جستجو نمود.

۱۱ - سومین استدلال بانک مرکزی اینست که ادعای متقابل وی منطبق با شرط بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی است که طبق آن، ادعای متقابل باید "از همان قرارداد، معامله یا رویداد موضوع ادعا"ی منیوفاکچرز ناشی شود. بانک مرکزی مشخص نمی‌کند که "همان قرارداد، معامله یا رویداد" موضوع ادعا و ادعای متقابل چیست، بلکه صرفاً "استدلال خود را بر "طبیعت و نوع معاملاتی که بانکها با یکدیگر دارند" مبتنی می‌نماید.

۱۲ - دیوان ملاحظه می‌نماید که در این پرونده، منیوفاکچرز بهره متعلقه به تعدادی موافقتنامه وام سندیکایی با چند موسسه ایرانی را از بانک مرکزی مطالبه نموده است، در حالی که ادعای متقابل بانک مرکزی ناشی از وجوهی است که منیوفاکچرز در حسابهای مختلفی برای موسسات مختلف ایرانی نگهداری می‌کرده است. بانک مرکزی هیچگونه ارتباط خاصی را بین موافقتنامه‌های وام سندیکایی و حسابهای نگهداری شده توسط منیوفاکچرز، مشخص نکرده است. در نتیجه، دیوان نظر می‌دهد که ادعای متقابل بانک مرکزی "از همان قرارداد، معامله یا رویداد" موضوع ادعای منیوفاکچرز ناشی نمی‌شود و بنابراین دیوان طبق بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، نسبت به ادعای متقابل بانک مرکزی صلاحیت رسیدگی ندارد. (۱)

۱ - همچنین بنگرید به: تصمیم شماره دی شی سی ۲-۲۰۲-۸۳ مورخ ۲۸ شهریورماه ۱۳۶۷ [۱۹ سپتامبر ۱۹۸۸] در پرونده فرست نشنال بنک آو باستون و جمهوری اسلامی ایران و دیگران، چاپ شده در 19 Iran-U.S. C.T.R. 307.

۱۳ - بنابه مراتب پیشگفته،

دیوان به شرح زیر تصمیم می‌گیرد:

الف - ادعای متقابل بانک مرکزی به علت فقد صلاحیت رد می‌شود.

ب - مابقی جریان دآوری پرونده حاضر طبق بند ۲ ماده ۳۴ قواعد دیوان خاتمه می‌یابد.

لاهم،

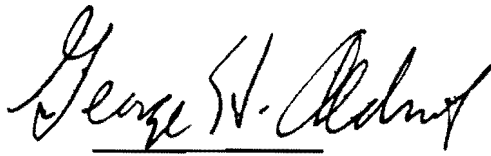
به تاریخ سوم اردیبهشت ماه ۱۳۷۲ برابر با ۲۳ آوریل ۱۹۹۳

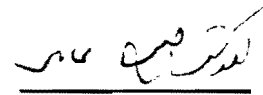
خوزه ماریا رودا

رئیس شعبه دو

به نام خدا

جورج اچ. آلدريج

کورش حسین عاملی

موافق با نتیجه